

NOAPTEA LITERATURII

EUROPENE LA
BUCUREȘTI

vineri

**09/10
2015**

literatură din 14 țări
europene în lecturi și
spectacole

intrarea liberă

**19:00-
24:00**

un eveniment

**EUNIC
BUCHAREST**

NOAPTEA LITERATURII

EUROPENE LA
BUCUREȘTI

Cuvânt înainte

Noaptea Literaturii Europene este o inițiativă coordonată de grupul EUNIC București, a cărui misiune este să promoveze valorile europene și să contribuie la diversitatea culturală prin strânsa colaborare între paisprezece institute culturale europene din București.

Organizată pentru prima dată în anul 2012, după trei ediții de succes, Noaptea Literaturii continuă cu un nou eveniment în zona Parcului Carol din București.

Va fi o experiență extraordinară când cititorii și cărțile se vor întâlni la Muzeul Național Tehnic „prof. ing. Dimitrie Leonida” și la Institutul Astronomic al Academiei Române.

Evenimentul urmărește să ofere țărilor europene șansa de a prezenta opere contemporane traduse în limba română și să facă auzite într-un mod creativ noi voci ale literaturii europene.

Conceptul de bază al Noptii Literaturii Europene pornește de la ideea că literatura este un mijloc unic și creativ pentru a reflecta dialogul elementar dintre voci individuale și culturi diferite, prin experiența împărtășită a lecturii. Literatura este un mijloc prin care se poate ajunge la înțelegere reciprocă și care poate ajuta la depășirea barierelor de comunicare.

Christophe POMEZ

Președintele Cluster-ului EUNIC București

Atașat cultural, Directorul Institutului Francez din București

Traducerile și aparițiile editoriale joacă un rol crucial pentru literatură. Noaptea Literaturii Europene sărbătorește și sprijină traducerile lucrărilor contemporane, urmărind în același timp să stabilească colaborări cu editurile românești pentru ca oferta de literatură europeană să devină cât mai accesibilă.

Cititorii invitați pentru această ediție sunt actori români de renume, cunoscuți jurnaliști, poeți, muzicieni și celebrități.

Vă doresc o minunată și antrenantă Noapte a Literaturii Europene la București!

un eveniment

Institutul Astronomic

Str. Cuțitul de Argint nr. 5

Partener al Noptii Literaturii Europene 2015

La data de 1 aprilie 1990, cele mai importante centre românești de cercetare astronomică, Observatoarele din București, Cluj-Napoca și Timișoara, s-au unit într-un singur institut: Institutul Astronomic al Academiei Române, deschizând o nouă etapă în dezvoltarea astronomiei din România.

Ce se știe despre începuturile astronomiei în această zonă

geografică? Foarte puține, din păcate, însă există o dovadă de necontestat a acestor începuturi: sanctuarul dac de la Sarmizegetusa, unul dintre cele mai vechi vestigii de acest gen din lume.

Spiru Haret, care și-a dedicat teza de doctorat (1878) studiului invariabilității axelor principale ale orbitelor planetare, ar putea fi considerat primul astronom teoretician român al secolului al 19-lea. În urma succesului studiului său, un crater de pe partea nevăzută a Lunii îi poartă astăzi numele. Lui Haret i-au urmat și alți astronomi, cum ar fi Constantin Gogu (1854-1897), un faimos specialist european în domeniul mecanicii cerești și cu precădere în mișcările Lunii.

Una dintre personalitățile secolului al 19-lea poate fi considerat Nicolae Coculescu, primul director al Observatorului Astronomic din București. După înființarea acestui prim observator (1908), au apărut, pe rând, Observatorul privat al lui Nicolae Donici, în Basarabia (1908), apoi Observatorul din Iași (1913), al cărui prim director a fost Constantin Popovici și Observatorul din Cluj (1920), sub conducerea lui Gheorghe Bratu. Mult mai târziu a fost înființat și un observator astronomic la Timișoara.

După cel de-Al doilea război mondial, astronomia românească s-a dezvoltat, iar majoritatea observatoarelor au trecut în administrația universităților. Observatorul din București a fost preluat de Academie între 1951 și 1975, fiind condus în acea perioadă de către academicianul Gheorghe Demetrescu și apoi de Constantin Drâmba. În ciuda marilor dificultăți întâmpinate de-a lungul acelor ani, cercetarea astronomică a progresat în două direcții principale: astrofizică și astronomie fundamentală.

La 1 aprilie 1990 Observatorul Astronomic a fost preluat din nou de către Academia Română. De la acea dată, se depun eforturi considerabile pentru dezvoltarea și integrarea astronomiei românești în comunitatea științifică internațională.

Cehia

Institutul Astronomic, Casa Bosianu / Subsol

Miloš Urban

Cele șapte biserici

Roman gotic din Praga
Editura Allfa, 2014

Miloš Urban (1967) este prozator și traducător ceh. Absolvent de limba engleză și studii scandinave la Universitatea Carolină din Praga, este angajat ca redactor al Editurii Argo, începând cu anul 2001. Ca autor, este adeptul procedurilor și elementelor specifice postmodernismului literar, ale literaturii triviale și populare, fiind capabil să îmbine formule literare precum romanul de groază,

cel polițist și cel al discursului ironic cu cititorul. Printre cele mai importante romane ale sale sunt *Cele șapte biserici* (1999), *Umbra catedralei* (2003), *Limba lui Santini* (2005), *Lord Mord* (2008), *A venit din mare* (2013).

Într-o Pragă scăldată în lumina palidă a unui început de iarnă, naratorul din *Cele șapte biserici* este martorul unui accident bizar, urmat de o serie de crime misterioase. În umbra plină de secrete a șapte biserici gotice, timpul și spațiul par să se deformeze. Personaje și clădiri dintr-o „epocă de aur” – Praga lui Karel al IV-lea – încep să răsară în inima metropolei moderne. Intriga sângeroasă, elementele de ocultism și atmosfera gotică fac din acest roman un thriller captivant, dar și o interpretare postmodernă ingenioasă a istoriei Pragăi medievale și o viziune a civilizației în declin.

A durat ceva timp până să găsesc coridorul curbat care ducea spre sălile de disecție. Pe drum m-am întâlnit cu un singur om, un bărbat în halat alb, burtos și țepos, cu mustață neagră și ochelari cu ramă de aur. Îl mai văzusem cu siguranță undeva... Dar unde? Nu m-a băgat în seamă și și-a văzut grăbit de drum. Dincolo de ușa din stânga s-a auzit un râs înfundat de fată, dar nu era al Rozetei. Am ajuns la a treia ușă pe dreapta, albă și strălucitoare, cu un mic triunghi negru la înălțimea ochilor. Am bătut timid. Dincolo de ușă era liniște. Clanța era lipicioasă și a cedat fără împotrivire în fața apăsării mele.

Cititor:

ORTOLAN

(Mugur Grosu & Mitoș Micleușanu)

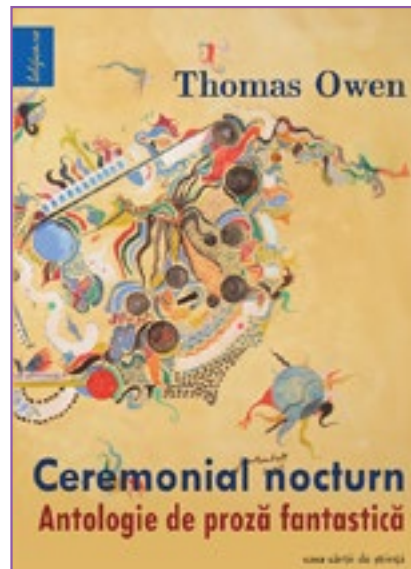
ORTOLAN este un duo experimental sincretic (muzică, literatură, performance) format din **Mugur Grosu și Mitoș Micleușanu** – artiști, scriitori și performeri cu diverse antecedente în aglutinarea muzicii, literaturii și artelor conceptuale (Upanishadows - M.G., Penumaton - M.M. etc).

Cu o mică excepție (un performance alături de

Somnoroase Păsările în spațiul ODD din București, în 29 mai 2015), aceasta este prima lor evoluție publică în această formulă.

Valonia-Bruxelles

Institutul Astronomic, Casa Bosianu / Biblioteca

Thomas Owen

Ceremonial nocturn. Antologie de proză fantastică
Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2015

Thomas Owen (1910-2002), după adevăratul său nume G rald Bertot, face parte din Școala belgiană a straniului. Universul lui Thomas Owen este profund ancorat în realitatea banală de fiecare zi, cu oameni obișnuiți, ce duc o viață modestă, o lume în care treptat se produce o degradare, o ruptură fatală și ireversibilă. Din monotonă și ternă, ea devine fascinantă și primejdioasă, seducătoare și amenințătoare... Resortul principal ce declanșează mașinăria infernală plăsmuită de Thomas Owen este, după cum o spune Jean Ray, « Misterul și sora lui cu ochi de jad, Frica ». (Rodica Lascu-Pop) Thomas Owen este primul autor de proză

fantastică primit la Academia Regală de Limbă și Literatură Franceză din Belgia (1976). Este inclus în *La grande Anthologie du Fantastique* publicată de Omnibus la Paris (1996).

Mă cuprinde o neliniște ca o ceață rece care urcă din pământ și îmi strânge picioarele, apoi coapsele și pânțele, cu mâini ude și nenumărate. Nu-i comic deloc. E altcumva...

Thomas Owen, *Scos de sub acuzare* în *Ceremonial nocturn. Antologie de proză fantastică*, traducere Maria Mățel-Boatcă, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2015

Cititor:

Gilda Comărzan este un zâmbet pe două picioare care și-a urmat discret visul de a ajunge la radio. Este prezența feminină din cadrul matinalului Dobro Show, iar entuziasmul, pasiunea pentru fotografie și plăcerea cuvintelor, a muzicii și a cunoașterii oamenilor le regăsește în orice proiect în care este implicată.

Grecia

Institutul Astronomic, Planetarium

Margarita Karapanou (1946-2008) este fiica scriitoarei Margarita Lymberaki și a poetului și avocatului Yorgos Karapanou. Romanele *Cassandra și lupul*, *Somnambulul* și *Rien ne va plus*, publicate în Grecia, au fost traduse în Franța, Anglia, SUA, Suedia, Israel, Germania, Olanda și Italia. Romanul *Somnambulul* a fost încununat la Paris cu Premiul pentru cel mai bun roman într-o limbă străină (1988). Alte cărți publicate: *Da, Lee și Lou*, *Mama*, *Nu cumva?* și *Viața este cumplit de imprevizibilă*. Fragmente din opera Margarinei Karapanou au fost cuprinse în antologii și în reviste literare importante.

Zilele de sâmbătă îmi plac tare mult. Seamănă cu o procesiune și îți dau siguranța unei repetiții. După-amiezile, mă duc la cinema cu prietena mea apropiată, Marie-France Ionesco, fiica lui Ionesco. Ne duce soția lui, Rodica. Înainte să plecăm de la ei de-acasă, Ionesco cercetează în detaliu hainele pe care le poartă Marie-France. Adesea, o obligă să-și schimbe cămașa sau pălăria, vrea – după cum spune – să fie culorile ton sur ton. Inspecția asta mi se pare că ține ore în șir, în fiecare sâmbătă. E ca și cum Ionesco ar pregăti-o pe Marie-France să treacă de inspectorul de frontieră. Rodica e foarte drăgălașă, scundă și se îmbracă de obicei ca un marinar. Ciorapi albi scurți, pantofi negri de lac, șapcă marinărească, niște gulere mari, albe, ciudate. Țin mult la ea. [...] Eu și Marie-France scriem romane polițiste. În zilele de sâmbătă, după cinema, vine la mine acasă și ne citim una alteia ceea ce

Cititor:

Cerasela Iosifescu, actriță de teatru și film. Evoluează pe scena Teatrului Nottara din București și, din 2002, pe aceea a Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova.

am scris în timpul săptămânii. Dar se întâmplă ceva bizar: nu putem „intra în subiect”. Eroii noștri rătăcesc dintr-o cafea într-alta, poartă conversații nesfârșite cu clienții, în legătură cu varii subiecte, cititorul nu poate înțelege dacă eroii noștri sunt criminali sau polițiști, textele noastre păreau un fel de Nouveau Roman, dacă am fi știut pe-atunci ce înseamnă asta. [...] Nu este întâmplător că am devenit scriitoare. Încă de mică, lupta cu pagina goală a devenit o obsesie pentru mine.

Fragment din romanul *Da* de Margarita Karapanou, Editura Okeanida, 1999
Traducere de Claudiu Sfirsi-Lăudat

Germania

Institutul Astronomic, Cupola Ecuatorială (Cupola Marelui Telescop)

Ulrich Woelk „Sternenklar – Ein kleines Buch über den Himmel” (Clar de Stele – O cântăciță despre cer)
Editura DuMont, 2008

Ulrich Woelk a studiat fizică și filozofie, lucrând apoi ca astrofizician. Din 1995 se dedică scrisului și locuiește împreună cu soția și fiica sa la Berlin.

În „Clar de stele” cititorul este purtat într-o călătorie, în care un tată, împreună cu fiica sa, se cufundă în lumea astrologiei. Împreună ei descoperă procesele complexe ale cosmosului. Explicându-i fiicei sale aceste fenomene, tatăl redescoperă cerul prin ochii ei.

În trecut oamenii nu aveau avioane și rachete dar... gândirea o aveau, mai aveau și curiozitatea.

Mă gândeam așa: doar trăim azi într-o lume cu posibilități tehnice uluitoare. Putem zbura în jurul lumii la fel de ușor cum, înainte, trăgeam o fugă până în satul vecin. Dimineața luăm mic-dejunul undeva în Germania, iar masa de prânz o servim în Egipt. Ne fac toate astea mai curioși? Ne interesează, acum mai mult ca niciodată, lucruri elementare care ne explică mersul lumii, ca de pildă: de ce umbrele aruncate de soare au lungimi diferite în diferitele colțuri ale lumii?

Nu suntem noi cumva încă sclavi ai unei imagini despre universul nostru, născută nu din observație și rațiune, ci din teamă și superstiție?

(Sternenklar pg. 178 – 179)

Cititor:

TLB – Theaterlaboratorium Bukarest este primul teatru privat de limbă germană din România. Înființat la Timișoara în 2009 el și-a deschis porțile în București în 2014 și aduce publicului vorbitor de limbă germană, în premieră națională, o serie de texte clasice și contemporane de calitate din literatura germană, repertoriul de spectacole acoperind toate categoriile de vârstă.

Actorii Vlad Nemeș, George Bîrsan și Ramona Olasz (absolvenți ai Facultăților de Artă Teatrală Babeș-Bolyai din Cluj și Universitatea de Vest din Timișoara) sunt și cei care vor citi și transpune fragmente din cartea „Sternenklar” de Ulrich Woelk într-un joc de copii curioși care experimentează și descoperă împreună cu publicul secretele universului.

Franța

Institutul Astronomic, Sala Meridian

INSTITUT
FRANÇAIS
BUCUREȘTI

Joël Pommerat este născut în 1963, devine actor la 18 ani. La 27 ani pune în scenă primul text, *Drumul spre Dakar*. Monolog nonteatral, prezentat la Teatrul Clavel din Paris. Colaborează cu teatre importante din Europa, cum ar fi L'Odéon Théâtre de l'Europe, Teatrul Național din Bruxelles. Toate textele sale sunt publicate la editura Actes Sud.

Pentru ediția de anul acesta a Noptii Literaturii Europene, am ales o rescriere a poveștii lui Pinocchio făcută de Joël Pommerat. Dacă povestea rămâne fidelă originalului scris de Collodi la 1881, scriitura lui Pommerat se remarcă prin modernitate. Un vocabular familiar, o punctuație

absentă, un text care ne arată că ideea de a crește păstrându-ți libertatea este mereu de actualitate.

Din instinct, marioneta lui Pommerat folosește cuvinte de adolescent, are revendicări moderne. Pinocchio minte ca să scape de realitate. « Am norocul împotriva-mi, dar asta se va schimba », spune el chiar înainte să se urce în camionul care-l va duce în «țara vieții adevărate».

Cititor:

Valentina Zaharia a debutat ca actriță în spectacolul *Tectonica Sentimentelor* de Eric-Emmanuel Schmitt pe scena Teatrului Național din București. A revenit aici în regia lui Alexandru Dabija cu rolul principal în spectacolul *Două Loturi* de I.L. Caragiale. S-a numărat printre laureații Galei "HOP" a UNITER și a primit invitația de a participa ca performer în cadrul Quadrienalei de Scenografie de la Praga. Joacă la UNTEATRU în spectacolul *Treapta a Noua* de Tom Ziegler, pentru care a primit patru premii de interpretare, și la MIGNON one-woman-show-ul *Venus&Adonis* de W. Shakespeare. Prin selecția acestuia la Festivalul Internațional Shakespeare – Craiova, Valentina Zaharia a devenit cel mai tânăr performer invitat

să susțină un recital în cadrul festivalului. Cel mai recent rol este Hedda Gabler în spectacolul *Ibsen Inc.* al Catincăi Drăgănescu din cadrul Proiectului ARPAS "Hedda's Sisters" la Teatrul de Comedie.

Traducerea în limba română a textului este făcută de Mihaela Michailov, critic de teatru și dramaturg contemporan.

Italia

Institutul Astronomic, Hol

ISTITUTO
ITALIANO
di
CULTURA
Romania

Beppe Severgnini, *La testa degli italiani*, Editura Rizzoli, Milano, 2005

Cititor: Florin Busuioc

Beppe Severgnini (1956) este un jurnalist, eseist și formator de opinie italian. Scrie articole pentru "Il Giornale" și "Corriere della Sera" precum și pentru câteva ziare britanice de renume cum ar fi "The Economist" și "The Sunday Times". Reputat eseist, Severgnini este și autorul blogului "Italians", creat în 1998 și considerat printre cele mai importante din

Italia, blog în care italienii din străinătate și de acasă povestesc, comentează și explică felul în care văd ei lumea de astăzi.

La testa degli italiani ("În capul italienilor"), apărut în 2005, este o călătorie în lung și în lat prin Italia împreună cu prieteni străini cărora țara le este "tradusă" în mod sistematic: de la regulile de neînțeles ale străzii la anarhia ordonată a unui birou, de la locvacitatea trenurilor la înțelepciunea unui hotel, de la liniștea unei biserici la aglomerația din dormitor, de la importanța unei plaje la democrația sufrageriei.

Zece zile, treizeci de locuri. O explorare ironică, metodică și sentimentală a Italiei.

Familia italiană este o bancă: împrumutul pentru prima casă vine aproape întotdeauna de la părinți: fără formalități, fără dobânzi; și adesea, fără obligația de a restitui capitalul. Împrumuturile succesive (pentru vacanțe, automobil, achiziții importante) nu sunt nici ele neobișnuite. Crează asta oare dependență psihologică? Depinde de personalitatea datornicilor și de înțelepciunea creditorilor; dar este o alternativă la îndatorarea timpurie în stil american.

Familia italiană este o piață unde nu se vinde nimic, multe lucruri se dăruiesc și totul se dă la schimb. Nepotul se oferă să facă pe șoferul, unchiul îi încarcă în schimb cartela de telefon. Fiul repară interfonul, dar nu plătește pentru a-și ține mașina în garajul părinților. Vecinul scoate la plimbare câinele fiicei, iar tatăl acesteia, care e infirmier, o să se ducă la rândul său, dacă e nevoie, să-i facă acestuia injecția. Schimburi de produse și de mână de lucru, horticultură, mici revigorări ale economiei de curte feudală se adaugă reciclării frenetice a hainelor, a uneltelor și a mobilierului. Vechea solidaritate italiană, care place și sufocă deopotrivă (depinde de ocazie și de dispoziție), s-a rafinat, și și-a găsit în familie centrul ei de triere.

Fragment din capitolul **Sufrageria, centrala operativă a contraspionajului domestic**
Traducerea: Eva Simon

Polonia

Institutul Astronomic, Salon Casa Bosianu

Olga Tokarczuk

Foto: Krzysztof Dubiel

Una dintre cele mai apreciate scriitoare poloneze, eseistă, autoare de scenarii, laureată a Premiului literar polonez Nike (2008) pentru romanul *Bieguni (Rătăcitorii)*, Editura ART, 2013). A publicat numeroase volume, dintre care unele au apărut în limba română: *Podróż ludzi Księgi*, 1993 (*Călătoria oamenilor Cărții*, Editura Polirom 2001), *Prawiek i inne czasy*, 1966 (*Străveacul și alte vremi*, Editura Polirom, 2002), *Dom dzienny, dom nocny*, 1998 (*Casă de zi, casă de noapte*, Editura Casa Cărții de Știință, 2015).

Pentru cărțile sale, traduse în peste douăzeci de limbi, autoarea a fost distinsă cu numeroase premii. Recent, acestora li s-a adăugat Premiul Nike 2015, pentru romanul „Księgi Jakubowe” (*Cărțile lui Iacob*).

Casă de zi, casă de noapte, traducere de Cristina Godun, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2015

„Casă de zi, casă de noapte este o carte originală și excelent scrisă, (...) în care autoarea își pune o întrebare veche de când lumea: ce reprezintă realitatea? (...)” (Michał Cichy)

Prezicerea viitorului în cer

R. mi-a povestit că atunci când era mic ghicea viitorul în nori, sau cel puțin asta își amintește acum.

Norii se aranjau pentru el în modele ușor de descifrat: forme de animale, vapoare și bărci cu vele, o turmă de oi albe gonite din spate de un câine ciobănesc întunecat, mașini, chiar și de pompieri, sau monștri – șerpi, balauri, făci abisale pe picioare scurte, schelete înaripate, volatile. Când a început să meargă la școală, pe cer vedea litere și cifre. (...) În cele din urmă, a sosit timpul să se ocupe de lucruri mai serioase decât contemplarea cerului.

Cititor:

Voicu Rădescu

Foto: arhiva Green Hours

Un personaj cu o biografie bogată, plină de pitoresc, pe care o relatează cu mult umor, din care nu lipsesc rateurile, schimbările bruște de direcție, anii „de luptă”, experiențe diverse. În 1994, aterizează în spațiul cunoscut ca Green

Hours & Teatrul LUNI de la Green Hours, al cărui manager executiv este. Muncește din greu, dar perseverent la „prepararea mix-ului *artă-alimentație publică-cultură* de la Green.” Și-a propus „înfrumusețarea cu „un pic” a unei zone din lume cu diametrul cât mai mare, pornind din „centrul” imaginar de pe Calea Victoriei 120.”

Harta Institutului Astronomic

Institut

Spațiu de citit

Fundația Culturală Greacă

Planetarium

Institutul Italian de Cultură

Hol

Institutul Francez

Sala Meridian

Institutul Goethe

Cupola Ecuatorială

Delegația Valonia-Bruxelles

Casa Bosianu / Biblioteca

Institutul Polonez din București

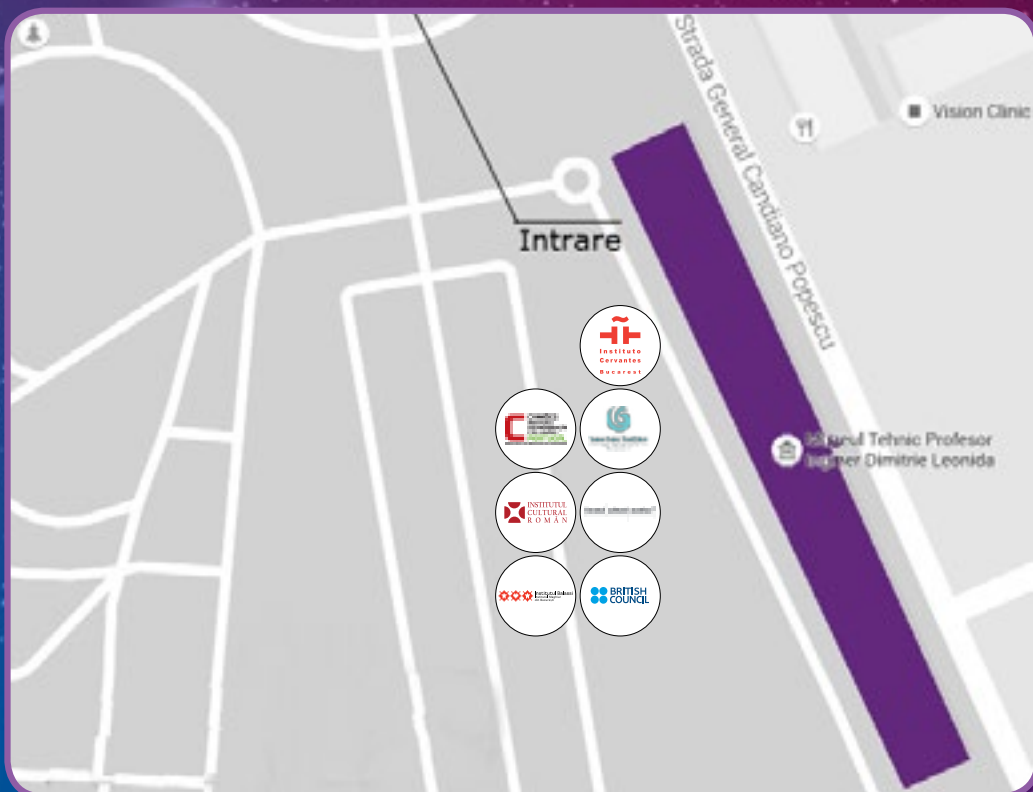
Casa Bosianu / Salon

Centrul Ceh

Casa Bosianu / Subsol

[illegible][illegible]

Harta Muzeului Național Tehnic „Prof. ing. Dimitrie Leonida”

Institut	Spațiu de citit
Institutul Cultural Român	Zona „de ascultare”
Institutul Balassi - Institutul Maghiar din București	Zona „Fizică atomică”
Forumul Cultural Austriac	Zona „Mașini industriale”
British Council	Biblioteca memorială
Instituto Cervantes	Zona „Automobile”
Ambasada Portugaliei la București/ Institutul Camões	Sala de expozitii temporare
Centrul Cultural Turc „Yunus Emre”	Zona „Metrologie”

Muzeul Național Tehnic „Prof. ing. Dimitrie Leonida”

Str. Candiano Popescu nr. 2
Partener al Noptii Literaturii Europene 2015

Muzeul Național Tehnic din București a fost fondat în 1909 de inginerul Dimitrie Leonida având ca model Muzeul Tehnic din München, vizitat de Leonida în perioada studiilor universitare efectuate la Școala Politehnică din Charlottenburg (Germania). Deși avea oferte atât de la renumita firmă Siemens pentru

un contract pe 5 ani, cât și de la Școala Politehnică din Charlottenburg pentru un post de asistent, după terminarea studiilor Dimitrie Leonida se întoarce în România și, în anul 1908, înființează prima Școală de Electricieni și Mecanici. Ajutat de elevii săi, inimosul inginer a colecționat cu tenacitate și migală piese ce au constituit nucleul actualului muzeu.

Muzeul a funcționat în primii ani în același sediu cu Școala de Electricieni și Mecanici din strada Mendeleev apoi într-o clădire de pe Bulevardul Magheru. Din 1928 Muzeul Tehnic a fost adăpostit într-unul din pavilioanele existente în parcul Carol I, iar din 1935 în actuala clădire.

Actuala organizare a muzeului se concretizează în sectoarele: mecanică, metrologie, magnetism-electricitate, fizică atomică, minerit, petrol, căldură, energetică, iluminat, optică, imprimarea și redarea sunetului, imprimarea și redarea imaginii, telegrafie cu și fără fir, radio și tv, mașini de scris, tipărit și multiplicat, mașini de calcul, navigație, aviație, aerospațial, invenții și brevete, hidraulică, mașini de forță, auto-moto-velo, mașini electrice speciale, mașini și unelte, siderurgie. În organizarea

acestor sectoare alături de exponate originale sunt prezentate și machete, instalații funcționale secționare cu rol didactic. În fiecare sector se prezintă atât dezvoltarea evolutivă a științei și tehnicii, cât și fenomenele legate de acestea.

Portugalia

Muzeul Național Tehnic „Prof. ing. Dimitrie Leonida”
Sala de expoziții temporare

Gonçalo M. Tavares (n. 1970) publică romane, eseuri, povestiri, poezii și piese de teatru. A adunat deja o listă lungă de premii în Portugalia și în străinătate și este considerat un fenomen literar, cu o imaginație aparte și un stil de impact.

În limba română au fost traduse *Ierusalim* (Ed. Humanitas fiction, 2008), *O călătorie în India* (Ed. Univers, 2014), *Să înveți să te rogi în era tehnologiei* (Ed. Vivaldi, 2012).

În cea mai recentă traducere, volumele *Cinci plimbări prin cartier* și *Alte cinci plimbări prin cartier*, Tavares

imaginează spații utopice locuite de „domni” cu nume de scriitori și gânditori celebri: domnul Valéry, domnul Calvino, domnul Breton, puși în ipostaza de a ține piept lumii convenționale, înzestrați cu armele cuvântului, ironiei, logicii și spiritului.

Domnul Valéry era micuț, dar făcea multe salturi.

Și explica:

- Sunt la fel ca oamenii înalți, doar că mai puțin timp.

(...) Domnul Valéry se îmbrăca mereu în negru. El explica:

- Când oamenii mă văd purtând negru cred că sunt în doliu și, din compasiune, nu-mi mai pricinuesc alte suferințe.

(...) Domnul Henri spuse: Telefonul a fost inventat pentru ca oamenii să poată vorbi când sunt departe unii de alții.

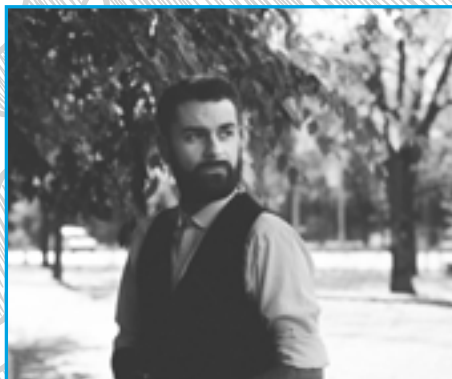
... Telefonul a fost inventat pentru a îndepărta oamenii unii de alții.

... Este exact ca avionul.

... Avionul a fost inventat pentru ca oamenii să trăiască departe unii de alții.

Cinci plimbări prin Cartier, Editura Alfa 2014, Traducere de Corina Nuțu

Cititor:

Marius Chivu (n. 1978) este scriitor, traducător și cronicar literar. A debutat în 2012 cu volumul de poezie *Vintureasa de plastic* (Premiul pentru debut al USR și Premiul pentru debut al revistei Observator cultural). A publicat: volumul de povestiri *Sfârșit de sezon* (2014), volumul de interviuri *Ce-a vrut să spună autorul* (2013), jurnalul de călătorie *Trei săptămâni în Himalaya* (2012) și a editat antologia *Best of. Proză scurtă a anilor 2000* (2013). Din 2005 este redactor-editor la revista *Dilema veche*, unde ține cronică literară, și editorialist la revista *ELLE*.

Marea Britanie

Muzeul Național Tehnic „Prof. ing. Dimitrie Leonida”
Biblioteca memorială

Dacă zbori la un congres de antropologie sau critică literară, motivul pentru care probabil vei ajunge acolo – motivul pentru care nu te prăbușești direct pe un câmp arat – este acela că o mulțime de ingineri (...) și-au făcut corect calculele. Știința apuseană, bazându-se pe dovezi temeinice conform cărora orbita lunii se află la o distanță de un sfert de milion de mile de pământ, folosind calculatoare și rachete proiectate în Occident, a reușit să plaseze oameni pe suprafața ei. Știința tribală, care crede că luna se află deasupra copacilor, nu va ajunge la ea decât în vise. – „Un râu pornit din Eden – Codul genetic, calculatorul și evoluția speciilor” de Richard Dawkins, traducerea Elena Marcela Badea și Dan Oprina, Editura Humanitas, 2014.

Vă așteptăm la o seară de literatură științifică, pentru o incredibilă călătorie în istoria timpului și spațiului cosmic și, totodată, în istoria vieții pe pământ, conduși de doi cercetători britanici contemporani, care au reușit să-i aducă științei statutul de adevărată vedetă pop: Stephen W. Hawking și Richard Dawkins.

Vom citi și gândurile lui Isaac Newton, celebrul savant englez care a descifrat forța gravitațională și vom încerca să înțelegem teoria particulei fundamentale Higgs, aflată la o distanță de 300 de ani de teoria newtoniană.

Invitații și, totodată, maeștrii noștri vor fi **Alexandru Mironov** și **Cristian Român**, cunoscuți scriitori și jurnaliști de știință.

Discuții și lecturi din lucrările: „Scurtă istorie a timpului – de la Big Bang la găurile negre”, „Teoria universală – originea și soarta universului” de **Stephen W. Hawking**, „Un râu pornit din Eden – codul genetic, calculatorul și evoluția speciilor” de **Richard Dawkins** (Editura Humanitas, 2015, 2015 și, respectiv, 2014), „Filosofia naturală” de **Isaac Newton** (Editura Herald, 2015).

Turcia

Muzeul Național Tehnic „Prof. ing. Dimitrie Leonida”
Zona „Metrologie”

Orhan Pamuk (n. 7 iunie 1952, Istanbul) este unul din cei mai renumiți scriitori turci contemporani, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în anul 2006. Operele sale au fost traduse în peste 40 de limbi și publicate în peste 100 de țări.

Casa tăcerii

Romanul *Casa tăcerii* este al doilea roman al lui Orhan Pamuk, pentru care primește în Turcia premiul *Madaralı*, apoi *Prix de la découverte européenne* (1991). Premiul pentru „Cea mai buna traducere”, acordat în cadrul Galei Industriei de Carte din Romania, editia 2015.

Scriitura lui Pamuk, deja matură și rafinată, își definește aici temele ce îi vor deveni în scurt timp definitorii: pendularea între istoria Turciei și destinele individuale, iubirea ca amestec paradoxal de obsesie și luciditate, ruptura între generații și fantasmale apropierea de Occident.

În deschidere, Prof. Dr. Luminița Munteanu, traducătoarea operei lui Orhan Pamuk, va susține o scurtă prezentare a romanului.

Da, mama nu se mai încrunta la mine, ba mai mult, nu mă mai uitam pe fereastră, ca mai devreme, ci în urmă, așa cum îmi plăcea mie mereu să fac, nu mă mai uitam spre conacul lui Şükrü Paşa, care nu se mai zărea de-acum, ci la drumul pe care-l lăsăm în urmă, la trecut, la care e nespus de plăcut să te gândești, iar ceea ce era cu adevărat minunat era sentimentul că puteam retrăi acasă trecutul acela dezlănțit datorită cărții pe care o țineam atunci în mână. Poate că, odată ajunsă acasă, privirile mele nerăbdătoare și nedepinse cu cititul aveau să rătăcească zadarnic printre paginile de neînțeles ale cărții, dar hoinărind mereu printre ele aveam să aveam să-mi aduc aminte de casa lui Şükrü Paşa, unde n-aveam să mă mai duc în săptămâna următoare, și de ceea ce făceam noi, fetele, acolo, de una, de alta. Pentru că, așa cum aveam să cuget cu mult mai târziu, în timp ce stau aici, în pat, odată sfârșită, viața-călătoria aceea cu trăsura pe care n-o faci decât o singură dată-nu mai poate fi luată de la capăt, însă dacă ai o carte în mână, oricât de complicată și de încălțită ar fi ea, poți să te întorci dacă vrei, când o isprăvești, la primele pagini, pentru a încerca să deslușești ceea ce ți s-a părut de nepătruns și pentru a pricepe însăși viața, nu-i așa, Fatma?

Cititor:

Elias Ferkin Musuret (n. 18 aprilie 1975, Constanța) ne reprezintă cu mândrie atât în industria cinematografică națională, alături de actori celebri, precum Claudiu Bleonț sau Maria Dinulescu, cât și internațională, alături de Steven Seagal și Wesley Snipes, jucând, de asemenea, atât în seriale TV, cât și pe cele mai mari scene de teatru românești.

Austria

Muzeul Național Tehnic „Prof. ing. Dimitrie Leonida”
Zona „Mașini industriale”

liebhaberinnen (Amantele), 1975.

AMANTELE, Elfriede Jelinek

Pentru cititorul pasionat Elfriede Jelinek nu este un nume necunoscut. E.J. (n. 20.10. 1946 în Müzzusschlag/Steiermark) este o scriitoare austriacă, o voce puternică din perioada postbelică din spațiul literar german. În 2004 a primit Premiul Nobel pentru literatură. Primul succes literar vine cu romanul *Die*

Amantele, Elfriede Jelinek, scoate la suprafață, frust, rece, direct-tăios, o serie de prejudecăți și clișee sociale. Căsătoria, copiii, iubirea sunt desființate cu o cruzime ieșită din comun. Lipsa oricărei urme de fericire într-o relație este văzută ca normală, o realitate de necontestat.

Avem două cazuri - cel al femeii de oraș (brigitte) și cel al femeii de la sat (paula), unite de aceeași fabrică de lenjerie, subjugate de aceleași mentalități colective și de neputința de a se afirma altfel decât prin bărbați.

Pentru brigitte – femeia oricând înlocuibilă și inutilă, ce are în dotare foarte puțin creier – bărbatul este echivalent cu eliberarea unui pașaport social (vorba lui Florin Chilian).

heinz se joacă adesea cu gândul să-și ia pe altcineva, care are ceva de oferit, cum ar fi bani gheață sau spațiu pentru un local adecvat de prăvălie. brigitte are de oferit un corp. brigitte are sâni, coapse, picioare, șolduri și o păsărică. pe astea le au și altele, uneori chiar de o calitate superioară. brigitte îmbătrânește tot mai mult și devine tot mai puțin femeie. concurența întinerește tot mai mult și e tot mai mult femeie.

Pentru paula încă există vise de a se eschiva de la ce e genetic înscris în sângele ei, însă, odată cu apariția bărbatului, („bărbații pot fi porci, dar și contrariul. care este contrariul unui porc?”)

paula pofteste dragostea să ia loc, imediat i se oferă și o cafea cu lapte. dar dragostea nu se așază ascultătoare, ea se agață strâns de paula, oare cum se va termina totul? dar erich, neghiobul nebun după motoare, nu se întreabă deloc.

Cititor:

Smaranda Caragea
Actriță

Sora lui Chuck Norris și verișoara prin alianță a lui Van Damme s-a impus prin forță pe scena teatrului românesc, iar flexibilitatea a făcut-o norocoasă.

Sunt norocoasă, sunt foarte puțini oameni care reușesc să citească pentru forumul cultural austriac. O să mă chinui să vă

povestesc și vouă ce am citit eu în Amantele lui Jelinek.

*O găsiți la Teatrul de Comedie, Godot sau în clipurile Sector 7

Spania

Muzeul Național Tehnic „Prof. ing. Dimitrie Leonida”
Zona „Automobile”

Băiatul care a furat calul lui Attila, de **Iván Repila**,
Traducere de Simona Sora

Auto, de **Ernesto Caballero**, Traducere de Ioana Anghel

Cititori: Gabriela Hamzescu, Dana Piroiu,
Daniel Iordan, Silvia Codreanu

Iván Repila (născut la Bilbao, Spania, în 1978) a lucrat ca editor și manager cultural. A debutat cu romanul *Una comedia canalla* (*O comedie ticăloasă*) în 2011. Cel de-al doilea roman al său, *El niño que robó el caballo de Atila* (*Băiatul care a furat calul lui Attila*), apărut în 2013, a fost

primit cu entuziasm de către critică, a fost tradus în mai multe limbi, este în curs de apariție și în română, în traducerea Simonei Sora, la Editura Univers. „Această extraordinară carte realizează un act de magie; insuflă viață unei fabule metafizice. Basmul tradițional european renaște, împletindu-se cu un realism încă și mai întunecat. ... Puțul devine un câmp de bătălie, vast cât întreg universul.” - Eileen Battersby (în *The Irish Times*, 11 aprilie 2015)

Pășește liniștit, simte cum pașii tăi deschid falii întunecoase în cotloanele sufletului, înaintează ca și cum pământul s-ar învârti privindu-te ținută în ochi. Iar când, în cele din urmă, flămând și îngrozit, vei fi față în față cu dușmanul tău, respectă-ți hotărârea dând-i lovitura fatală. Fii rapid și feroce. Nu-i provoca durere decât cu privirea. Acordă-i o moarte dreaptă, curajoasă.

A ucide, actul de a ucide, forța mâinilor în jurul gâtului, locul precis în care înfigi cuțitul – asta nu se învață, se știe. Arme albe, arme de foc, pietre sau băte, toate sunt același lucru. Ține minte însă că noi, bărbații, trebuie să putem privi cum se stinge strălucirea vieții din ochii cuiva, să trăim de aproape crima. Ucidem în câteva secunde doar pentru că nu știm cum s-o facem altfel. Suntem direcți, nerăbdători. Nu ezita: spiritul tău va ști care e gestul exact și, odată închis cercul crimei, vei fi la fel de mare ca toți marii bărbați care au trăit înaintea ta pe acest pământ.

Asta trebuie să știi.

(Iván Repila, *Băiatul care a furat calul lui Attila*, traducere din limba spaniolă de Simona Sora)

Piesa dramaturgului spaniol Ernesto Caballero este un foarte scurt melanj de stiluri și teme care bântuie dramaturgia celei de-a doua jumătăți a secolului XX și a acestui început de secol XXI, adică tehnici ale dramaturgiei absurdului, scăldate într-o baie de realism psiho-politiste, care aduce mai curând a farsă la zi. Avem de-a face cu o micuță auto-judecată de apoi a unor „participanți la trafic” în week-end, patru personaje care, după ce-au murit în urma unui accident de mașină, așteaptă o sentință (care-i poate duce în rai ori în iad).

România

Muzeul Național Tehnic „Prof. ing. Dimitrie Leonida”
Zona „de ascultare”

Florin Iaru (n. 1954, București), unul dintre cei mai cunoscuți poeți ai generației optzeciste, membru proeminent al „Cenacului de Luni”. A debutat cu volumul de poezii *Cântece de trecut strada* (1981), apoi, alături de Mircea Cărtărescu, Traian T. Coșovei și Ion Stratan, a publicat *Aer cu diamante* (1982). Alte volume: *La cea mai înaltă ficțiune* (1984), *Înebunesc și-mi pare rău* (1990), *Poeme alese* (2002), *Țescani 40238* (volum colectiv, 2000), *Povești erotice românești* (volum colectiv, 2007), *Prima mea beție* (volum colectiv, 2009), *Povestiri cu final schimbat* (2013). Poemele sale au fost incluse în antologii din Germania, Italia, Anglia, Franța, Spania, Statele Unite, Rusia etc.

Ce-i lipsește omului să fie fericit? Înțelepții au căzut de acord: foarte puțin. Mda, puținul ăsta e greu de cuantificat. (...) Deci fericirea există, e prezentă peste tot, doar că e cea mai mare frână în calea progresului. (...) În lipsa efectului controlat de nefericire ne-am opri pe o treaptă inferioară de civilizație și progres și am rămâne acolo.

Florin Iaru, *Povestiri cu final schimbat*, Editura Art, 2013

Florin Lăzărescu (n. 1974, Doroșcani –Iasi), prozator și scenarist. A publicat *Ce se știe despre ursul panda* (2003), *Trimisul nostru special* (2005, 2014; Marele Premiu pentru literatura est-europeană), *Lampa cu căciulă* (2009) și *Amorțire* (2013). (Co)scenarist al filmelor *Lampa cu căciulă* (2006, r: Radu Jude, peste 50 de premii internaționale), *O umbra de nor* (2014, r: Radu Jude; Cannes, Quinzaine des Réalisateurs) și *Aferim!* (2015, r: Radu Jude; Ursul de Argint la Berlinale pentru cea mai buna regie).

Nouă ne place lumina, ne minunăm și ne bucurăm de ea ca proștii, încă de când străbunii noștri au căzut din copac, au pierdut coada, au învățat mersul biped și-au halit prima carne pe grătar în jurul focului, la peșteră. Suportăm multă lumină, niciodată nu e de ajuns. (...) Pentru că vin Sărbătorile și vrem să uităm. Orice. Totul. Cumpărați-ne, bă, lumină, multă lumină. Dar să fie artificială, că aia naturală nu ne place, nu ne minunează, nu ne bucură, nu ne face să vă votăm.

Florin Lăzărescu, *Întâmplări și personaje*, Editura Polirom, 2015

Cititori:

Andreea Vasile (n. 1988, Vâlcea) și **Emilian Oprea** (n. 1977, Bârlad) sunt doi tineri actori prezenți în câteva dintre cele mai recente producții cinematografice românești. Sunt protagoniștii filmului *De ce eu?* (r: Tudor Giurgiu, 2015) a cărui premieră mondială a avut loc anul acesta la Festivalul internațional de film de la Berlin.

Ungaria

Muzeul Tehnic Dimitrie Leonida, Spațiul de fizică atomică (la etaj)

Kemény István

O îndepărtată alarmă aeriană / Távoli légiveszély
Bistrița, Editura Charmides, 2014

Traducere din limba maghiară de Andrei Dosa

Kemény István (n. 1961, Budapesta) este poet, scriitor și dramaturg maghiar. După primele două cărți de poezie (*Csigalépcső az elfelejtett tanszékekhez*, 1984, *Játék méreggel és ellenméreggel*, 1987), care i-au adus recunoașterea, a publicat în continuare cărți de poezie, precum și prima sa lucrare amplă de proză, romanul experimental *Az ellenség művésze* (1989). Pe lângă poezie, povestiri și romane, Kemény István scrie și piese de teatru și eseuri. Ultimul său roman este *Kedves ismeretlen* apărut în anul 2009, iar ultimul volum cu poezii a apărut în 2012, cu titlul *A királynál*. Kemény István a primit numeroase premii și distincții, printre care Premiul Déry Tibor (1997), Premiul József Attila (1997), considerat ca fiind cel mai prestigios premiu literar din Ungaria, Premiul Republicii Ungare (2007), și Premiul Márai Sándor (2010).

Ceva s-a petrecut,
Prin fața lunii avionul a trecut
Ceva s-a petrecut,
Luna s-a ferit.

...
E doar o chestiune de alegere
să fii om sau corp ceresc.
Uită-te la avionul ăla.
Asta vrei să fii?

Cititor:

AG Weinberger (n. 1965) muzician, chitarist, solist vocal, compozitor, producător și promotor muzical, realizator și prezentator radio/TV este cunoscut în primul rând ca promotorul blues-ului în România. AG Weinberger a susținut turnee prin Germania, Elveția, Israel, Turcia, Ungaria și SUA. A lansat mai multe albume, printre care în 1997 albumul *Standard Weinberger*, al cărui concert de lansare a fost televizat și a avut meritul de a scoate blues-ul din statutul de underground. Tot

în 1997 a obținut premiul *Cel mai bun disc de jazz al anului 1997*. În 2006 a lansat albumul *Nashville Calling*, o premieră pentru piața muzicală din România, fiind primul album de blues al unui artist român înregistrat și produs în totalitate în SUA. În 2011 a primit Ordinul Meritul Culturii în grad de Cavaler în semn de apreciere pentru cariera muzicală deosebită și pentru eforturile constante de a descoperi și de a promova noi talente.

Organizatori

Parteneri

Parteneri Media

